

Sygn. akt I CSK 2331/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa Prokuratora Generalnego
przeciwko Redaktorowi naczelnemu [...]
o opublikowanie sprostowania prasowego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 7 października 2021 r., sygn. akt V ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 7 października 2021 r. w sprawie przeciwko Redaktorowi naczelnemu [...] o opublikowanie sprostowania prasowego należy podnieść co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia SN: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia,

lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłanki z art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia w sprawie oraz oczywistą zasadność skargi.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Skarżący wskazał, że zagadnienie prawne sprowadza się do wyjaśnienia kwestii jakimi kryteriami w praktyce należy się kierować przy określaniu czy dany fragment, który został uczyniony przedmiotem sprostowania, ma charakter wypowiedzi o faktach i w konsekwencji podlega sprostowaniu, czy też wypowiedzi ocennej i w konsekwencji sprostowaniu nie podlega, w tym w szczególności za pomocą jakich kryteriów należy ustalać czy dana wypowiedź

dotycząca regulacji prawnych jest jeszcze wypowiedzią o faktach czy już wypowiedzią zawierającą opinię co do prawa czy stosowania prawa (ew. wykładnią prawa) oraz w jaki sposób należy rozumieć w praktyce pojęcie faktów, o którym mowa w treści art. 31a oraz 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1914), a do których ma odnosić się sprostowanie, tj. czy wystarczającym dla uznania danej wypowiedzi za wypowiedź o faktach, która podlega sprostowaniu jest to, aby wypowiedź ta odnosiła się do zdarzenia z przeszłości lub teraźniejszości, które miało lub ma miejsce w rzeczywistości czy też niezbędnym jest również, aby wypowiedź ta została poparta w spornym fragmencie materiału prasowego zaprezentowaniem tego rodzaju konkretnych zdarzeń.

Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie odpowiadają wynikającym z orzecznictwa Sądu Najwyższego wymogom rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawiona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania kwestia w istocie jest pytaniem w konkretnej sprawie. Skarżący odnosząc się do jej okoliczności, nie przedstawia argumentów wskazujących na konieczność wypracowania dotychczas nieomówionych w orzecznictwie i doktrynie reguł, polemizuje z dokonaną przez Sąd Apelacyjny oceną faktyczną i prawną wskazując, że błędnie uznał on, że sporna publikacja nie dotyczyła oceny postawy i działań Prokuratury wobec przedstawicieli K.

Wskazane przez skarżącego zagadnienia w istocie wiążą się z ustaleniem stanu faktycznego i jego oceną i w praktyce rozstrzygane są ad casum, z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku.

Jedynie ubocznie należy zauważyć, że w orzecznictwie SN wskazuje się, że sprostowanie, co trafnie akcentuje się w piśmiennictwie, powinno dotyczyć wypowiedzi o faktach (art. 31a ust. 1 Prawa prasowego), które poddają się kwalifikacji w kategoriach prawdy albo fałszu, nie zaś wypowiedzi ocennych. Za wypowiedzi o ocennym charakterze mogą być uznane m.in. sądy wskazujące na nieprawidłowość lub niecelowość cudzego postępowania, a także poglądy, których podłożem jest aprobata dla określonej argumentacji prawnej, prezentowanej przez

część uczestników dyskursu. Osobną kategorię stanowią natomiast fakty stanowiące podstawę tego rodzaju ocen, które mogą podlegać sprostowaniu na podstawie art. 31a ust. 1 Prawa prasowego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., I CSK 24/19).

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia SN: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. postanowienia SN: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Skarżący wskazał, że oczywistej zasadności skargi upatruje w fakcie naruszenia przez Sąd Apelacyjny w wyroku przepisów prawa materialnego tj. art. 31a ust. 1 prawa prasowego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że roszczenie powoda w zakresie w jakim dotyczy żądania sprostowania nieprawdziwej informacji nie spełnia przesłanki rzeczowości, o której mowa we wskazanym przepisie i w konsekwencji nie podlega sprostowaniu oraz w błędnym uznaniu, że wiadomość podana w materiale prasowym, nie podlega sprostowaniu, ponieważ stanowi wypowiedź ocenną, a nie wypowiedź odnoszącą się do faktów.

Powyższe nie uzasadnia twierdzenia, że skarżący wykazał, że zakwalifikowanie przez Sąd Apelacyjny tekstu sprostowania jako nieodnoszącego się do faktów, było nieprawidłowe i to w stopniu prowadzącym do oczywistej i ewidentnej wadliwości zaskarżonego wyroku. Tylko taka wadliwość może być natomiast podłożem przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., I CSK 24/19). Skarżący nie wykazał zatem naruszenia wskazanej regulacji o charakterze rażącym

i widocznym na pierwszy rzut oka. Dokonana wykładnia art. 31 a ust. 1 prawa prasowego wiąże się z dokonanymi ustaleniami faktycznymi i przyjętą przez sądy orzekające oceną materiału dowodowego.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[as]